

som det lod til, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) slet ikke lagde Mærke til, nemlig, at vi ere gaaede ind paa denne Entreprise, paa Theatrets Drift, i Forbindelse med en Bestyrelse, der hvad Enkeltheberne angaaer ligger udenfor os, at vi have sluttet en Contract, om man saa maa sige — det er jo ikke i Formen en Contract, men det er dog en saadan Overenskomst, som kan træffes mellem Bevillingsmyndigheden og den, som styrer paa denne Myndigheds Vegne — som gaaer ud paa, at, naar vi give 50,000 Rb. om Aaret til Theatret, saa skulle derved de Interesser, som ligge i Finantsloven, blive varetagne, det vil sige, de og de faste Udgifter skulle ikke blive overskredne, og saa have vi tillige den Forventning, at Theatret skal kunne bestaa ved sine egne Midler, ved sin egen Virksomhed, ved den Frihed i Driften, som paa den Betingelse, at de i Finantsloven opførte Udgifter ikke overskrides, er tillagt Bestyrelsen. Hvori bestaaer nu denne Frihed i Driften? Den bestaaer jo for en væsentlig Grad deri, at Theatret, ikke af de 50,000 Rb. alene, thi de strække ikke til, men deels af de 50,000 Rb., deels af hvad det har indvundet ved sit Arbejde, og deels i Haab om, hvad det vil indvinde, kan gjøre den fornødne Anskaffelse af Personer og Ting. Det er de to Ting, hvormed Theaterbestyrelsen har at bestille; den tilkjøber sig Personers Arbejde, ligesom Tilfældet er ved enhver anden Bedrift, og den tilkjøber sig de Gjenstande, som skulle bruges. Lad os nu forudsætte, at de Personer, som antoges i det Haab, at de skulde bringe Theatret stor Fordeel, ikke havde den Tiltrækningskraft, ikke skaffede det Udbytte, som forventedes, eller lad os antage, at de Gjenstande, der anskaffedes, til f. Ex. at sætte en ny kostbar Opera i Bevægelse, eller for at sætte en ny Ballet i Bevægelse, ikke frembragte den Virkning, ikke skaffede den Indtægt, man havde haabet, saa var jo Bestyrelsen gaaet ud over de Midler, som den havde at raade over; derved var den bleven Penge skyldig, som den til den Tid ikke kunde betale. Nu vil altsaa Spørgsmaalet blive: Kan Staten, naar den maa erkende, at der har været handlet i god Hensigt, med god Villie og nogenlunde Fornuft, være bekjendt, at skyde det

fra sig over paa de Mænd, som den har indgaaet denne Forbindelse med? Maatte den ikke under saadanne Omstændigheder træde til og dække den paa denne Maade tilstedekomne Underbalance? Det er det, jeg har kaldt Statens Garanti. Staten kan saa henholde sig til Ministeren — der er jo Ministeransvarlighed — og til hans Pung, om den er stor nok, ifald han har begaaet Feil, som under saadanne Omstændigheder kunne gjøres gjældende imod ham; men vi maae vel huske paa, at det fgl. Theater er en Anstalt, som drives paa Statens Vegne, og tredie Mand, som staaer udenfor, maa dog endelig tilfids kunne faae sit Tilgodehavende hos Staten; deri ligger Statens Garanti. Vilde vi ikke overtage en Garanti af den Natur, saa maae vi budgettere til Theatret, som vi gjøre med Hensyn til andre Anstalter, og sige: Saa og Saameget maae I give ud til det og det, men ud derover maae I ikke gaae; men saa hører den hele Entreprise op, og tillige ophører den Fordeel, som der skulde komme ud af Frihed i Bevægelsen. Lad os forudsætte, at der her til Landet kom en ny Pepita af en bedre Genre, som det fgl. Theater kunde bruge, som kunde benyttes til Gavn for Nationaltheatret, og Theaterbestyrelsen sluttede Accord med hende, saa vilde Følgen blive, at Regjeringen maatte sammentalde Rigsdagen for at faae en Bevilling dertil, naar der ikke forud var bevilget de fornødne Midler til, at Theatret kunde slutte Accord med denne nye Pepita. Men det kan dog virkelig ikke lade sig gjøre; idetmindste er det aldeles ikke vor nærværende Stilling. Vi maae være os fuldkommen bevidste, at vi kunne komme i en saadan Tilstand, hvor det er absolut nødvendigt, at Statens Garanti paaskræves for et Tab i Theatrets Drift, og derfor skulle vi handle med fuldkommen Aabenhed og Redelighed fra begge Sider. Det var kun dette, jeg vilde oplyse, og deri er der ingen større Fare end den, vi allerede for Aaringer tilbage ere gaaede ind paa.

Winther: Med Hensyn til den Uttring fra den ærede Minister, hvormed han omtalte det, som jeg havde sagt om Theatrets Virksomhed som Nationaltheater, skal jeg bemærke,